

ANJOUK

VI. RÉSZ

BÍRÓ SZABOLCS

ANJOUK

VI. RÉSZ

Királyok éneke

ATHENAEUM

© Bíró Szabolcs, 2019
A borítón Bodnár Balázs grafikája látható.

Minden jog fenntartva.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Telefon: 1-235-5030
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado

ISBN 978 963 293 881 3

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Besze Barbara
Szerkesztő: Peiker Éva
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült a Generál Nyomda Kft.-ben, 2019-ben
Felelős vezető: Hunya Ágnes ügyvezető

„Hol van Dávid, a nyugtalan,
s Uriás, Makkabeus véle?
Hol van Nagy Károly és Roland,
s Godfréd, ki Szíriát elérte,
Baldvin s minden lovagi fénye,
Józsué, Artus, Dárius,
Zsidó s Keresztény, aki dús
volt és hódított oly sokat?
Mindről lerothadt már a hús:
fújj rá, az élet pelyva csak.”

Eustache Deschamps: *Hol Nimród, az idomtalan*
(Somlyó György fordítása)

A HÓNAPOK ELNEVEZÉSE A XIV. SZÁZADBAN

JANUÁR – Boldogasszony hava

FEBRUÁR – Böjtelő hava

MÁRCIUS – Böjtmás hava

ÁPRILIS – Szent György hava

MÁJUS – Pünkösöd hava

JÚNIUS – Szent Iván hava

JÚLIUS – Szent Jakab hava

AUGUSZTUS – Kisasszony hava

SZEPTEMBER – Szent Mihály hava

OKTÓBER – Mindszent hava

NOVEMBER – Szent András hava

DECEMBER – Karácsony hava

A LEGSÖTÉTEBB ESZTENDŐ UTÁN

 A nápolyi Caroberto herceg az új évszázad hajnalán, az Úr ezerháromszázadik esztendejében lépett a Szent Korona országainak földjére, s a következő évben koronázták meg első ízben. Gyermekek voltak még, de jól tudta, mit akar, s hogy családjá, no meg az őt támogató maroknyi magyar nemes mit vár el tőle. Egész serdülőkora háborúskodással telt, majd fiatal felnőttként is folyamatos harcok jellemezték uralkodását. Makacs volt, a végtelenségig kitartó, és úgy szerette, ha csupa kemény, tetterős ember veszi körül. Olyanok, akikben megbízhat, és akikkel elérheti céljait.

Huszonhárom küzdelmes esztendőnek kellett eltelnie, mire sorra legyőzte az ellene nyíltan vagy alattomban fenekedő tartományurakat, helyrepopozta a gazdaságot, új alapokra építette fel és új tartalommal töltötte meg úgy a király tisztségét, mint uralkodása színhelyét: a Magyar Királyságot. Harmincöt éves is elmúlt, amikor végre úgy érezhette, ereje immár

nemcsak arra jó, hogy pusztítson, hanem arra is, hogy építsen: hogy miután újra egységbe forrasztotta, fel is virágoztathassa Szent István birodalmát. S ez, senki sem tagadhatná, sikerült is neki.

A háború azonban sosem engedte teljesen megnyugodni, mindig ott lappangott a közelben. Megbújt a sötét sarkokban, a pókhálós pincékben és a néptelen folyosók kanyarulatai mögött. Bármikor előugorhatott rejtekéből, bármely pillanatban rávethette magát az emberre. A mi korunk, melyben élni és boldogulni igyekeztünk, már csak ilyen volt: sokszor úgy éreztem, valójában nem is az a furcsa, hogy a hatalmasok nem bírnak nyugodni, s folyvást egymásnak feszülnek, hanem inkább az, ha huzamosabb ideig béke honol.

Vagy talán nem is a kor, hanem maga az ember ilyen, mindig, minden időben, hogy nem bír megenni túl sokáig háború nélkül? Bárhogy is, az olyanoknak, amilyen valaha magam is voltam, akadt munka bőséggel. Nem nagyon telt el úgy esztendő, hogy ne kellett volna vérrel összemocskolnunk a fegyvereink vasát.

Az országon belül azonban, legalábbis az évszázad első huszonhárom évéhez képest, viszonylagos béke honolt.

Sokan úgy tartják, a belháborúk lezárása után az Anjouk következő nagy korszaka csak jóval később, Lajos úr megkoronázásával jött el. Nincs igazuk. Az öreg Zách Feliciánnak és a havaselvi Basarab vajdának köszönhetően az ezerháromszázharmincadik esztendő után is új korszak hajnala köszöntött ránk. Az

volt ugyanis Károly király országglásának legsötétebb éve, mely után sok minden megváltozott. A király és családja a visegrádi fellegrárba költözött, éjjel-nappal katonák vigyázták testi épségüket, s a mulatságok, fényűző ünnepek száma is erőst megcsappant, amióta az én reménybeli apósom megpróbálta lemészárolni az uralkodó teljes nemzetségét. Neki, áruló tagjának köszönhetően a Szent György Lovagrend sem tartott többé avatási ceremóniát. A testvériség ugyan létezett, de soraikat immár nem bővítették. Összejöveleteik egyre ritkább alkalmakká váltak, működésük mind súlytalanabb lett, ami nem is csoda azok után, hogy nevükhöz ily hálátlan emlék tapadt. Helyettük az udvarban aransarkantyús vitézeket avattak, amely kegyben a lovagtestvérek közül is sokan részesültek, de ez azért mégsem volt ugyanaz, mintha a rend az eredeti fényében tündökölné.

A király, aki abban a legsötétebb esztendőben csúfos vereséget szenvedett a vlachoktól, minden igyekezetével azon volt, hogy megmutassa, valójában mit sem veszített az erejéből. Egy évtizeddel korábban, a mühl-dorfi csata után ezt még könnyebben elhitethette a szomszédaival, Basarab vajda pokoli kelepcéje után viszont már nehezebbnek bizonyult visszaszereznie régi tekintélyét.

A verhetetlen hírű magyar király veresége, melyet ráadásul saját vazallusától szenvedett el, rögtön felbátorította Luxemburgi Jánost, a csehek uralkodóját, hogy erős haddal induljon térdre kényszeríteni régi el-

lenlábását, a Piast-házból szármaló Łokietek Ulászlót. Azelőtt jóformán Károly szava is elég volt ahhoz, hogy megvédje lengyel apósát egykori sógorától, ám a havaselvi kudarc után János úgy érezte, immár a szavak mögött nincs ott nyomatékként egy verhetetlen had, mint annak előtte. Annál nagyobbat koppant az álla, amikor sziléziai hadjáratára készülődve ötvenezer lán-dza állta útját a liliomos lobogó alatt egyesülve. Se-regét mégsem pusztította el a majdhogynem ötszörös túlerő: kisebb-nagyobb harcok ugyan dúltak azon az őszön, de Károly esélyt hagyott a cseh királynak a visszavonulásra, és hogy átgondolhassa valódi szándékait. Roppant seregével ugyanis nem az volt a célja, hogy elpusztítsa szövetségését, hanem hogy visszanyerje szavai régi súlyát, így tartva fenn a szomszéd királyságok közti törékeny békét.

Ugyanebben az évben meghalt Szerbia ura, III. Decsanszki Uros, akinek helyét Dusán István nevű fia foglalta el. Az ő érdekei nyíltan ütköztek Károly akaratával, de hát ekképp volt ez már apja, sőt nagypja idején is. Miért éppen ő lett volna az, aki változtat a jól bevett szokáson? A Balkánon tehát ismét felforrósodott a talaj, és várható volt, hogy a magyarországi bandériumok megfordulnak arra még jó párszor.

Ám nem csak a halál aratott ezekben az években.

Míg az ötvenezeres armádia élén lovagolt, Lackfi Istvánnak megszületett harmadik gyermeke, Miklós. Családjával együtt pedig címei is gyarapodtak Magyarország fehér sarkányának: a Szent György-lovagot,

aki ekkor már nemcsak királyi főlovászmester volt, hanem Bolondóc várának castellanusa* is, kinevezték székelyispánnak, mely tisztséget apja, Hermány nem-beli Lack viselte egykoron. István tehát, habár korábban váltig állította, hogy eszében sincs elmozdulni a királyi udvar környékéről, ezekben az időkben renge-teget utazott: országszerte felügyelte a királyi ménese-ket, intézte a bolondóci vár ügyeit, és sok időt töltött Biharországban is, a családja mellett.

Az ezerháromszázharminckettedik esztendőben, Szent István napján aztán Anjou Károly legkisebb fia, István herceg is felsírt a visegrádi fellegrvár falai közt. Az Úristen, királyok királya, az egész földkerekség uralkodóinak ura, ki a mennyekből uralkodik minde-nen, három évvel korábban ugyan magához szólította László herceget, de most mégis megajándékozta a kirá-lyi párt egy újabb eleven, egészséges örökössel.

Ebben az esztendőben Csehországgal is helyreállt a béke, így ismét megszilárdult János és Károly király szövetsége. Az újbóli békekötésnek köszönhetően Holics és Berencs határvárai is, melyeket már régóta Csák Máté sógora, Sternbergi István tartott megszáll-va, visszakerültek a magyar korona fennhatósága alá, Károly pedig egyszer s mindenkorra eltökélte, hogy legfőbb ideje kibékíteni egymással a cseh és a lengyel uralkodót, kerüljön bármekkora erőfeszítésbe. S ha-

* Castellanus: a várnagy (vagy porkoláb) tisztének korabeli latin elnevezése.

bár erre egyelőre nem mutatkozott alkalom, legalább a Nápollyal való egyeztetések reménnyel kecsegtettek. Nagyon úgy nézett ki, hogy Anjou Károly hamarosan gyermekkora színhelyére utazhat, az őhelyette uralkodó nagybátyjával, a Bölcshöz is mondott Róbert királlyal tárgyalni az ottani trónutódlás kérdéséről.

S hogy énelem mi minden történt ezekben az időkben? Erre vagy kíváncsi, úgy-e, kedves olvasóm?

Hát, én éltem. Múlhatatlanul gyászoltam meggyilkolt kedvesemet, s miközben apám birtokát rendezgettem, építgettem-szépítgettem, minden napra kijutott nekem áldott jó tanítóm fejtágításából. Ekkoriban Péter nemcsak azon készségekre és erényekre próbált nevelni, amikre más lovagnövendéket illenék, hanem egyszermind békíteni is igyekezett. Tudta, micsoda gyűlölettől szított tűz lobog bennem, és minden bölcsességével azon volt, hogy csitítsa a lángokat. Istenem, hányszor hallottam tőle, hogy nem kell szeretnem Anjou Károlyt, de hűséggel szolgálnom a legszentebb kötelesség! Hogy az a tragédia, ami Klárával és a rokonságával történt, elsősorban a démonként tomboló Felicián hibája, s hogy a király korántsem egymaga döntött a kínzásról, a halálos ítéletekről. Újra és újra megkérdezte, én ugyan képes lettem volna-e hideg fejvel cselekedni, ha az én családomat éri hasonló támadás, de hiába tette fel annyiszor a kérdést, nem voltam hajlandó válaszolni rá. Egyszer ugyan már megmondtam neki, hogy ha megbocsátani nem is leszek képes, szolgálni akkor is legjobb tudásom szerint fogok, ezt

azonban mintha elfeledte volna – vagy éppen attól tarthatott, én feledem el, amit ígértem.

Persze jól tudtam, miért ez a végeérhetetlennek tetsző, fáradhatatlan prédikálás. Péter attól félt, hogy én is apám sorsára jutok, netán olyan szörnyűsége vetemedem, mint Felicián. Pedig ettől nem kellett tartania. Igyekeztem kordában tartani a dühömet, és amikor egyedül maradtam, imáim végeztével mindig tisztán láttam, hogy az én fájdalmamért elsősorban kinek kell bűnhődnie: Kázmérnak, a lengyel hercegnek. Pontosán tudtam, ha van, akin jogosan tölthetném ki bosszúmat, az ő. Ugyanakkor azzal is tisztában voltam, hogy valószínűleg már sohasem lesz alkalmam igazságot szolgáltatni, ahhoz az élet túlságosan igazságtalan.

Ebbéli meggyőződésemet teljes bizonyossággá erősítette bennem az az eset, amikor régi barátom, Lackfi Palkó az ezerháromszázharmincharmadik esztendő tavaszán meglátogatott Dubicában, és nem kertelt, azonnal kimondta a rossz hírt: böjtmás havában a vén Łokietek Ulászló örök álomba szenderült. Teljesen nyilvánvaló volt, hogy nem kell sokat várni, és az én esküdt ellenségemből, Kázmér hercegből immár lengyel király lesz: egy egész birodalom ura. Hozzám képest már hercegeként is túl magasan pöffeszkedett ahhoz, hogy a kardommal elérhessem – de királyként? Arra gondoltam, ugyan mi vagyok én, a szinte nincstelen, túlkoros növendék egy királyhoz képest?

Ahogy tehát telt-múlt az idő, a bosszúról és a fájdalomról mind jobban igyekeztem elterelni a gondolatai-

mat, s figyelmemet inkább a jövőm felé fordítani. Gyakorta eszembe idéztem, amit Péter mondott nekem a kedvesem halála után, amikor kettesben visszatértünk a majorság romjai közé: hogy még Jézus Krisztus is keresztet hordozott és keresztben halt meg, pedig ő tényleg bűn nélkül élte az életét – s akkor én mégis hogy képzelhetném, hogy nem kapom meg a magam cipelni való keresztjét?

Igyekeztem célt találni földi létemnek, habár ez nehezebben ment, mint sejtenéd, kedves olvasóm. Legtöbbször csak úgy sodródtam, de higgy nekem, mindig próbáltam megkapaszkodni, és a magam kezébe venni a sorsomat. Meg akartam találni a helyem a világban, a reánk virradt új korszakban.

S hogy ez mennyire sikerült?

Ebben a fólíánsban, melyet a kezekben tartasz, erre is igyekszem neked választ adni.

ELSŐ EPIZÓD

ÖRÖKÖSÖK

1. FEJEZET

*Az Úr 1333. éve
Szent György hava
Visegrád*

 A várudvaron két kisfiú vívott. Egyikük éppen hétesztendős múlt: máris daliás megjelenésű, egyenes hátú, szemében elszánt, harcias fénnyel. Hullámos barna fürtjei a homlokába lógtak, húsos szája mindentudó, halovány mosolyra húzódott. Vele szemben álló öccse jó másfél évvel volt ifjabb nála: barna bőrű, zömök teremtés, szinte a bátyjával azonos vonásokkal. Az ő tekintete azonban több szelídséget tükrözött, s mozdulatai is, ahogy a fakardot forgatta, esetlenebbek voltak még. Az íjjal is csak nemrég kezdett ismerkedni, miközben testvére, az ő délceg példaképe, már egész ügyesen tudott célba lőni – persze egyelőre csak stabil, mozdulatlan célba, de a kis András herceg szemében ez óriási dolognak számított.

– Ha felülről jön a vágás – magyarázott neki Lajos –, akkor imígyen védekezz! – S azzal mutatta szépen, hogy a kardot felemelve keresztbe kell fordítani.

– Ha meg feléd szúrok, függén lépjél félre, és csapd oldalra a pengét!

A tisztos távolságra álló strázsák akár úgy is vélheték volna, hogy a fivérek gyakorolnak – pedig dehogy, nem volt ez komoly testedzés, csak játszottak a kellemes tavaszi napsütésben, olyasformán, ahogy fiúgyermekek szokták mulatni az időt, amióta világ a világ. Nevelőik se voltak most a közelben, habár András egyházi tanítóját, az Itáliából származó, szigorú Róbert barátot, aki mindenhová árnyékként követte a gondjaira bízott gyermekeket, úgy kellett kicselezniük, hogy kicsikét fel szabadulhassanak súlyos tekintete alól. Mert ha létezett olyan, hogy súlyos tekintet, akkor az ott lakott a ferences barát sötét szemében, efelől mindketten meg voltak győződve.

Teljesen egyedül persze jóformán sosem maradhattak, főképp a három esztendővel korábbi eset óta, amit csak a Rettenetes Ebédként emlegettek egymás között. Lajos akkor már négyéves múltott, így az ő emlékezetében jobban megmaradtak annak a pokoli napnak az eseményei, és időnként még mindig álmodott róla. András azonban csak két és fél esztendő volt, amikor Zách Felicián az életére tört, így az ő kicsiny fejében nem igazán éltek emlékképek a merényletről. Csak a bátyjának és az innen-onnan elcsípett szóbeszédnek, no meg édesanyja nyomorék keze látványának köszönhetően tudta felidézni, hogy mit tett – vagy szándékozott velük tenni – apjuk egyik bizalmi embere, és

tudta, hogy emiatt kell rideg várfalak között, állandó felügyelet alatt élniük.

– Támadj! – mondta az idősebbik. – Lássuk, le tudsz-e győzni!

András meglendítette a kardját, és jobbról-balról csapkodott. Homlokát ráncolva összpontosított, a nagyobbik pedig mosolyogva hárította a támadásokat. Szaporán kopogott a fa, röpködött a forgács, szívvel-lélekkel vívott a két testvér, akárha az életük múlna rajta. Az égen a királyi solymászok madarai köröztek, a nap egyre melegebben sütött, alig mozdult a lég. Korán érkezett a tavasz, így Szent György havának vége felé járva csaknem olyan meleg volt az idő, mintha már Szent Iván éje közeledne.

– Andreas! – hallatszott a távoli kiáltás, melyben a fiúk azonnal felismerték Roberto da Mileto jellegzetes baritonját. – Andreas, merre vagy?

– Jön! – rezzent össze a kisebbik herceg. – Mit csináljunk? Hova fussunk?

Pillanatnyi tanakodás után Lajos az öccse háta mögé mutatott a kardjával.

– Arra! – mondta, azzal mindketten megiramodtak. – Gyorsan!

Róbert barát hangja az északkeleti palotaszárny felől érkezett, hát a fiúk homlokegyenest az ellenkező irányba szaladtak. Lélekszakadva iszkoltak át a nyugati palotaszárny alsó folyosóin, majd ki a kapun. Ott Lajos élesen jobbra kanyarodott, maga után rángatva And-

rást. Végül felszaladtak az egyik nemrégiben ácsolt falépcsőn, fel a külső falgyűrű mellvédjére. Hogy mindenfelé palotásokba, fegyveres örökbe és egyéb más szolgálattevőkbe botlottak, az nem zavarta őket – csak az öreg ferencestől legyen egy kis nyugtuk.

Megbújtak a mellvéd takarásában, és amikor meggyőződtek róla, hogy a férfi már nincs a nyomukban, nevetve eresztették ki tüdejükből a levegőt. Kigyúlt orcával, szívből kacagtak.

Évekkel később Lajos mindig így gondolt vissza szeretett öccsére. Meglett felnőttként is azt a csöpp kislfiút látta maga előtt, arcán pírral, kezében elnyűtt fakardocskával, aki olyan csengő hangon tudott nevetni. Ez volt az egyik utolsó kedves emléke öccséről: amikor a külső várfal mellvédjén bujkáltak az agg szerzetes elől – és amikor felállva, lábujjhegyen ágaskodva lenéztek a mélybe.

A Duna víztükrén szikrázva tört meg a napfény, a folyóparton, a kikötőben és beljebb a városban serényen dolgozott a nép, a poros úton pedig, dél felől, lovasok közeledtek: három férfi haladt az élen, mögöttük nyolc könnyűvértetű lándzsás, néhány vezetéklóval és málhással. A fellegvárból nézve egészen aprónak tűntek.

– Hangyakatonák – mutatott rájuk kacarászva András. – Hangyakatonák hangyalovakon. Látod őket, Lajoska? Látod?

– Látom hát.

– Kik ezek? Kik lehetnek?

Mielőtt a bátyja válaszolhatott volna, az ismerős hang újból megszólalt – ezúttal viszont már közvetlenül a hátuk mögül, s a gyerekek összerendeztek tőle.

– Csakhogy megvagytok, herceg úrfik! – mondta Róbert barát, rosszállón csóválva a fejét. – Már mindennütt kerestelek titeket.

Jobb kezét Lajos vállára, balját Andráséra helyezte, szelíden jelezve, hogy elkapta őket, többször nem csúszhatnak ki a markából.

– Gyertek! – noszogatta le a lépcsőn a királyfiakat. – Ideje megmosdani, csupa izzadság az arcotok. Felséges anyátok vár titeket. Ne legyetek engedetlenek! A ruhátok is csupa piszok. Tudhatnátok, miképp illik viselkednie egy hercegnek...

A fivérek összenéztek: tisztában voltak vele, hogy aznapra vége a mókának, hát nem szóltak semmit, csak engedelmesen lépdeltek arra, amerre a ferences barát terelte őket.

Közben a lovasok ráfordultak a fellegvárba vezető köves földútra.

Bátor Szilárd a homlokát ráncolta, amikor az emelkedőhöz érve egy utolsó nagyobb erőfeszítésre sarkallta Bajnokot. Azon tűnődött, vajon mi lehet az a fontos dolog, amit a király mindenképpen élőszóban akar vele közölni. Lackfi Pál, aki a nyolc lovas kíséretében felkereste a dubicai birtokon, azt állította, erről semmit sem tud, ő csupán küldönc, akinek az a dolga,

hogy haladéktalanul Visegrádra kísérje. Most, hogy ott léptetett mellette, Szilárd szívesen faggatta volna még egy kicsit, de sejtette, hogy barátja valószínűleg tényleg nem tud többet nála, meg aztán amúgy is: ha nem volt képes szóra bírni az elmúlt tíz nap során, akkor már ezen az utolsó rövid szakaszon sem fog belőle kiimádkozni semmit.

Palkó persze csak az udvartól kapott feladatát érintő kérdésekre nem volt hajlandó válaszolni, amúgy a maga szokásához híven végigbeszélte az utat. Részletesen beszámolt bátyja nagy iramú előmeneteléről, birtokai gyarapodásáról, címei sokasodásáról, és szinte mindenkiről ejtett pár szót, aki István keze alatt szolgált – saját magát is beleértve.

– Vízkereszt óta már csak névleg vagyok fegyvernöke a bátyámnak – mondta olyan büszkeséggel, hogy közben még a mellkasát is kidüllesztette. – Amúgy az udvarnak teljesítek mindenféle szolgálatot. Tehozzád is emiatt küldtek éppen engem. Úgy tűnik, az uralkodó felfigyelt rám... Ami nem csoda – folytatta elgondolkodva –, hiszen már hét esztendeje bizonyítok a főlovászmestere embereként... akit, csak megjegyzem, egyik méltóságból emel a másikba! Meg aztán gyerek se vagyok már, elmúltam húsz esztendő, sőt idén betöltöm a huszonegyet, épp, mint te, drága barátom... Azt hiszem tehát, itt volt már az ideje, hogy szerénységemet észrevegyék odafönt, a fellegvárban...

– Sokszor küldenek messzire? – kérdezett közbe egy ízben Szilárd, mire Palkó megvonta a vállát:

– Hát, előfordult már néhányszor. Miért?

– Mert ha az udvarban is ennyit jártatod a lepény-lesődet, akkor nem csodálom, hogy felfigyeltek rád – vigyorodott el amaz. – Talán csak egy kis csöndre vágytak...

Ezzel egy időre sikerült elhallgattatni az ifjú Lackfit, de nem sokáig: mire a király székvárosába értek, Palkó töviről hegyire elmesélt mindent, ami azóta történt, hogy utoljára találkoztak. Arról azonban, amiért Szilárdnak Visegrádra kellett jönnie, továbbra sem szólt egy szót sem.

Talán nem is tudja, következtette ki a barátja. Anynyira talán mégsem férközött az udvar bizalmába. Csak küldöncnek használják...

A mellettük haladó Pétert a tanítványához hasonlóan ugyancsak emésztette a kíváncsiság, de ő természeténél fogva türelmesebb volt. Úgy vélte, majd úgyis megtud mindent, ha eljő az ideje. Ötletei persze akadtak. Azon morfondírozott, hátha az uralkodó meggondolta magát, és mégis hamarabb akar ítélni Szilárd öröksége felől. A visegrádi nemesi portát ugyan végleg Lackfi Istvánnak adta, de azóta oly sok minden történt... Az egyetlen élő Bátor-sarj bizonyította erejét, ott volt a havaselvei *posadában*, együtt éhezett és küzdött a többiekkel. Saját két kezével bontott kiutat a vlachok kelepccéből, s a király ezt egész biztosan nem feledte el. A csehek elleni háborúban úgyszintén ott verekedett az egykori kovácslegény, és bár azóta nem fordult meg Károly közelében, csendesesen, kellő alázattal végezte munkáját.

Maholnap huszonegy éves lesz – gondolta a derék férfi. Hátha végre megkaphatja a maga jussát...

Mert Bátor Szilárd ugyan ott élt családja néhai birtokán, ám egyelőre korántsem birtokolta azt. Az uralkodó engedélyezte neki, hogy ha éppen nem szólítja el a kötelesség, ott lakhasson, de az hivatalosan továbbra is a király saját földje maradt. Szilárd tehát nem sokat tehetett: ahogy erejéből, ügyességéből, no meg a gyámjától, Lackfi Istvántól időnként érkező pénzből kitellett, igyekezett rendben tartani. Túl sokra így nem jutott, de a régi udvarház már egész tűrhetően festett, a lovaknak sikerült rendes istállót építeni a korábbi, átmeneti megoldást jelentő tákolmány helyére, s immár a birtokot körbekerítő kőfal java részét is kijavították. Pavel, aki afféle mindenessé vált Szilárd mellett, alma-, körte- és diófákat ültetett a birtok délnyugati szegletében, ahol egy kisebb veteményest is gondozott. A tenyérnyi termőföld répával, káposztával, borsóval és hagymával látta el őket, így aztán – habár továbbra is csak hárman húzták meg magukat állandó jelleggel a tágas birtokon – csaknem teljesen önellátóvá váltak.

Péter reménykedett, hátha Szilárd végre rangot, címet kap, s nem kell tovább szégyenszemre felnőtt férfiként növendéknek lennie. Hiszen még a címerpajzsa sem volt valódi, amit Lackfi ajándékozott neki az első hadba vonulása előtt: a vörös mezőbe festett ezüst üllő, fölötte a kalapáccsal, mindössze kedves figyelmesség volt, nem több. Ha pedig végre igazán lehetne belőle

valaki, már nem csupán rendezgethette, hanem fel is virágoztathatná családjá régi birtokát.

Gondolatai messzire kalandoztak, s mire felocsúdott, már ott álltak a fellegvár kapujának felvonóhídján. Lóról szálltak, innen gyalogosan kellett tovább vezetniük fáradt hátasaikat. A kapuőrök elvették a fegyvereiket, még a törüket is, csupán a kíséretüket adó királyi lándzsásokat engedték tovább háborítatlanul.

– Úgy vigyázzatok rá, mint az életetekre! – adta át Szilárd saját kezűleg kovácsolt kardját, a Hajnalfényt, mielőtt tovább haladtak volna. A strázsák nem voltak tréfás kedvükben, mord képpel vették át a különleges fegyvert, hogy odatámasszák a többi mellé.

Az érkezők a külső várudvaron kötötték ki lovaikat, kíséretük tagjai itt már magukra hagyták őket. Szilárd, Péter és Palkó folytatták útjukat a belső épületek felé, ám még egy sor éberem figyelő őr állította meg őket. A legifjabb Lackfi mindegyiknek külön-külön felmutatta a Károly pecsétjével ellátott okmányt, melyet még Szlavóniába indulásakor állított ki számára a kancellária. A csőzök ilyenkor bólintottak, mire a három férfi továbbmehetett.

– Más lett ez a hely, amióta utoljára láttam – jegyezte meg Szilárd halkán.

– Felicián sok mindent megváltoztatott – sóhajtott Palkó. – A királyt is. Őt elsősorban. Ne lepődj meg, ha mogorvább lesz, mint azelőtt!

– Hát az alsóvár...?

– A Salamon-torony jóformán üresen áll, amióta...
 – Elakadt a szava. – De ezt úgylis tudod...

Szilárd tudta, hogyne tudta volna. Ott volt, mielőtt az ősz vitéz tombolni kezdett. Hiszen ő maga küldte hozzá meggyalázott leányát, hogy vele majd biztonságban lesz, míg ő a lengyelek után ered...

– Jó ideje a folyóparti palotát és a körülötte álló épületeket is csak a főnemesek használják – folytatta Palkó. – Károly úr és a családja úgy bevette magát ide, mintha ostrom alatt állnánk. Sok katona köszönheti új munkáját az árulónak.

– Azt látom – dünnyögte a másik. Amerre csak elhaladtak, lándzsás gyalogosok álltak a falak tövében és a mellvédek magasában. Szilárd arra gondolt, Károly tudja-e, hogy tulajdon sógorának köszönheti mindezt: a félelmet és a bizonytalanságot, ami makacs kórként ette bele magát a szívébe, és talán nem is távozik onnan soha többé.

Valószínűleg nem – döntötte el magában. *De ha tudja is, akkor sem fogja belátni. Ahhoz már túl sok ártatlan ember vérént ontották ki az ő parancsára. Öregekét, nőkéit, gyerekeiket... Most már körömszakadtáig ragaszkodnia kell ahhoz a koholt igazsághoz, hogy a Záchok nemzetsége összeesküdött ellene, s már régtől fogva ki akarta irtani egész családját.*

Elhaladtak az öregtorony mellett, ahonnan éppen egy pihent egység vonult ki, talán hogy felváltson egy másikat az őrségben. Az északkeleti palotaszárnny előtt aztán Károly udvarmestere fogadta őket.

– A király éppen a nemesekkel tanácskozik – közölte lényegre törően, arcán illedelmes, érzelemmentes mosollyal. – Várjatok itt!

Az udvarmester visszatért a palotába, ők pedig engedelmeskedtek, miközben körülöttük zajlott a fellegvár élete.

Szilárdot egy idő után kísérteties érzés kerítette hatalmába: mintha valaki őt nézné. Felkapta a fejét, körbekémlt az épületek között, és egyszeriben észrevetete, hogy az egyik közeli ablakból, egy emeleti szobából kíváncsi szempár mered rá. Egy asszony tekintete. Az ablakot fedő ólomüveg eltorzította a vonásait, Szilárd mégis azonnal felismerte.

Piast Erzsébet!

Tán nem lett volna illő nyíltan a királyné szemébe néznie, ő mégsem bírta róla elszakítani a tekintetét.

Felismert? – suhant át agyán a kérdés. Talán tudja, hogy az én kedvesemet taszította az öccse karjaiba? Tudhatja, hogy Klára és én...?

Erzsébet királyné arca eltűnt az ablakból, helyén csak a szoba sötétje tátongott. Szilárdnak úgy tetszett, mintha hosszú ideig néztek volna egymásra, holott csak néhány pillanat volt az egész. A gyomra mégis összerándult.

Ő vajon mit érezhetett a történetek után? – ötlött fel benne a gondolat. Milyen érzés lehetett neki, hogy kis híján megölette az egész családját? Hogy mindaz, ami történt, neki köszönhető? És tudhatja-e, hogy ismerem a titkát?

– Nem – mormolta maga elé alig hallhatóan –, akkor már rég halott lennék...

– Mit mondasz? – kapta fel a fejét Palkó. – Ki halt meg?

Mielőtt azonban választ kaphatott volna, az udvarmester visszatért, és a palota bejárata felé mutatott.

– Őfelsége fogad téged, Bátor nembeli Szilárd.

Majd, amikor a kis kompánia egy emberként indult befelé, szúrós szemmel a többiekre nézett: – Csak Bátor úrfit, egyedül őt!

Mit volt mit tenni, Péter és Pál odakint maradt.

Erzsébet királyné szisszenve húzódott el az ablaktól, mintha megégette volna magát. Nem volt benne biztos, hogy az udvaron várakozó férfiú felismerte, de nem is akart felőle megbizonyosodni. Bőven elég volt, hogy egy rövid időre összeakadt a tekintetük.

Nagyot dobbant a szíve. Rég nem látta őt.

Emlékezett rá, hogy ez a bivalytermetű fiú megnyit legyeskedett Zách Klára körül. A fiatalok meglehetősen ügyességgel titkolták szerelmüket, és Erzsébet arra gondolt, hogy talán valóban nem tudott róluk senki.

Senki, rajta kívül.

Hogy is képzelhették, hogy nem figyel oda eléggé a saját udvarhölgyeire – hogy nem ismeri minden kis titkukat? Elvégre ő a birodalom első asszonya...

Istenem, mennyi szenvedést okozhattam ennek a szerencsétlennek! – vívódott a királyné. *De jól tettem-e, hogy életben hagytam? Hogy nem szóltam róla egy szót sem, amikor...?*

A szobában tevékenykedő öreg komornának feltűnt, hogy Erzsébet elfehéredett arccal, összeráncolt homlokkal simul az ablak melletti falhoz, kezét görcsösen kulcsolva össze a hasa előtt.

– Mi lelt, úrnőm? – kérdezte mindkettejük anyanyelvén, lengyelül. – Rosszul érzed magad?

– Mi közöd hozzá? – csattant fel a királyné hirtelen haraggal, jóval dühösebben, mint szeretett volna. – Törődj a saját dolgoddal!

A testes vénasszony nem szólt többet. Visszafordult az egyik ruhásládához, és fejszóválva rakosgatta benne tovább a holmit, miközben azon morgolódott, hogy virágozhatna végre a levendula – a tavalyi kis zsákocskák egyre kevésbé tartották távol a molyokat.

Piast Erzsébet megigazgatta a kesztyűt nyomorékká lett jobb kézfején, és sietős léptekkel elhagyta a hálótermet.

Ideje volt utánanézni, hol rendetlenkednek a fiai.

A hosszas tanácskozást követően az udvari méltóságok sorra vonultak ki a teremből. Lackfi István, Magyarország fehér sárkánya sem tett másképp, amikor az uralkodó váratlanul utána szólt:

– Te maradj, Lackfi mester! A következő ügy téged is érint.

A zömök székelyispán engedelmesen fordult vissza a trónus felé, mely körül Nekcsei Demeter tárnokmester és a kancellária tagjai rendezgették az aznapi ügyekhez előkotort vagy épp frissen megírt tekerceseket. Rajtuk kívül nem tartózkodott más a helyiségben, leszámítva a király fegyveres őreit. Károly az udvarmesterért kiáltott, aki nem sokkal korábban, a tanácskozás közepette sugdosott valamit a fülébe – Lackfinak sejtelme sem volt róla, mi lehetett ennyire sürgős –, és amikor a szenttelen ábrázatú férfi újfent megjelent az ajtóban, közölte vele, hogy eressze be a vendéget.

A nagyra nőtt, széles vállú, erős ifjú tiszteletteljes tartással lépett be a terembe, kimért mozdulatokkal közelítette meg a trónust, Istvánnak pedig el kellett ismernie, hogy az uralkodó ért a meglepetésekhez. Addig a pillanatig ugyanis fogalma sem volt róla, hogy gyámfia a királyi székvárosban tartózkodik, és azt is csak ekkor kezdte kapiskálni, hova és miért kellett Palkónak olyan nagy titokban elutaznia.

Szilárd fél térdre ereszkedett, és tekintetét a kőpadlóra szegezve várt, míg Károly felkelt a trónról, le-sétált az emelvényről, majd régi szokása szerint csókra nyújtotta lilimos pecsétgyűrűjét. Nekcsei Demeternek eszébe jutott, vajon hányszor láthatta már ezt a magától értetődőnek, sőt szinte hanyagnak tűnő, mégis tekintélyt parancsoló mozdulatot. Egész biztosan több százszor. Ha nem több ezerszer...

Amikor aztán Szilárd illő módon csókot lehelt az ékszerre, a király helyeslő bólintás kíséretében tessékelt fel a földről.

– Légy üdvözölve, Bátor Szilárd! – köszöntötte a kevés jelenlévő színe előtt, olyan benyomást keltve, mintha csak fesztelen, tét nélküli csevejre invitálta volna ifjúkori barátja fiát az ország túlsó szegletéből. – Mutasd magad, hadd lássalak!

– Eljöttem, felséges uram, rendelésed szerint – szólalt meg a túlkoros növendék óvatosan, kimért modorban. Háta nyílegyenes volt, állát felszegte, tekintete a trónus mögötti falikárpitra szegeződött, láthatóan mindenben igyekezett eleget tenni a szigorú elvárásoknak. Nem tudhatta, mire számítsen Károlytól, azt azonban az első pillanattól kezdve érezte, hogy a király megváltozott – legalábbis ahhoz az emberhez képest, aki csaknem öt évvel korábban fogadta őt a Salamon-toronyban.

De hát nem változott-e meg azóta ő maga is?

Egyikük sem volt már ugyanaz.

Károly úgy méregette, akár egy csatamént a lóvásáron. Elégedetten bólogatott, közben odapillantva Lackfira, aki Szilárdhoz hasonlóan semmit sem értett az egészből.

– Rég nem láttalak – mondta a király. – Már a legutóbbi alkalommal sem voltál gyönge, de most mintha még szilajabb lennél.

– Igyekszem, felség – felelte erre Szilárd. – Odahaza rengeteget dolgozunk. És a tanítómmal mindennap gyakoroljuk a fegyverforgatást.

– Helyes, nagyon helyes! – dicsérte Károly, lassan körbesétálva az ifjút. – Hány esztendő is vagy most?

– Huszonegy, felséges uram.

– Huszonegy! – csapta össze kemény tenyerét a király, és haloványan elmosolyodott. – Mit nem adnék, ha ismét huszonegy esztendő, életerős dalia lehetnék! Amikor én voltam annyi, ez az ország még romokban hevert. Vérzivataros, sötét időkre áldoztam a legszebb éveimet. Kívánom, hogy neked ne ez jusson osztályrészedül!

Szilárd nem válaszolt. Ugyan mit mondhatott volna? Hogy kilencéves gyerekként sodródott el az otthonától, és az apját nem is látta soha többé? Hogy tizennyolc évesen végignézte, ahogy megcsonkítják és halálra kínozzák a szerelmét? Hogy ő is majdnem odalett abban a havaselvi völgykatlanban? Hát az ő serdülőkorra talán fáklyásmenet volt? Jobbnak látta, ha inkább meg sem szólal.

– Lássad, micsoda ráncos, öszülő fejjel kellene végre örülnöm a békének! – ült vissza a trónusára Károly, és Szilárd észrevette, mennyivel nehezkesebben, megtörettebben mozog, mint akár csak két esztendővel korábban. Erős király volt, hatalmas úr, de az elmúlt negyvenöt év rajta is nyomot hagyott.

Lám, gondolta Szilárd, az idő homokját még a nagy Anjou Károly sem tudja visszafelé pergetni...

– Ha nem vettek volna körül hűséges, igaz emberek – folytatta az uralkodó –, talán még ma is dúlna a tartományok közti beháború. Nélkülük nehezebb

lett volna. A jó emberek nélkül. Mint amilyen az apád volt... Remélem, tudod, mennyire szerettem őt.

– Köszönöm, ez sokat jelent számomra – bólíntott az ifjú. – Atyám is nagyon szerette felségedet.

– Volt idő, amikor szinte testvérei voltunk egymásnak, ezt talán még te sem tudtad – igazgatta meg magán a ruhát Károly. Igyekezett méltósággteljesen viselkedni, de a köszvény ismét elővette. Egyelőre csak azt érezte, hogy alig bír egy helyben megmaradni, mert semmilyen testtartás nem kényelmes számára, és hogy a bőréhez simuló ruha majd megőrjíti – de sejtette, hogy éjszakára ez sokkal rosszabb lesz. Ekkor viszont még tartotta magát, és gyengülő szemével az előtte álló férfiút nézte, aki szobormerev ábrázattal meredt maga elé. Ez részben elégedettséggel töltötte el, részben viszont zavarta. Arra gondolt, vajon mi lehet az oka ennek a ridegségnek. Talán fél tőle? Nem kérdezte meg. Helyette tovább beszélt:

– Apád örökségét egyedül te viszed tovább. Sejtethed, miért olyan fontos nekem, hogy megpróbáljam kézből tartani a sorsodat. Az ifjúságomnak rég leáldozott, és meglehet, egészen más idők járnak, mint akkoriban, nekem mégis szükségem van az olyan megbízható emberekre, mint amilyen apád volt, még az időnkénti forrófejűsége ellenére is. Mondd csak, hány év tanulóidőt róttam ki rád?

– Hetet, felséges uram.

Szilárd mondhatott volna ennél kevesebbet is, de sejtette, hogy Károly valójában jól emlékszik rá, csak

próbára teszi. A király a szakállát vakargatta, mely már inkább volt deres, mint dióbarna, és elgondolkodva nézett a lovászmesterére.

– Hogyan vélekedsz a gyámfiadról, Lackfi mester? Tudom, nevelését egyik emberedre bíztad, de bizonyára figyelemmel kíséred a fejlődését...

– Az egyik legjobb emberemre bíztam, felség – válaszolt a fehér sárkány. – Béla fia Péterre, aki hajdan Bátor Attila jobbkeze volt.

– Valóban – emlékezett a király. – Na és a fiú...?

Lackfi nem tudta, miért esik nehezeire még mindig, ennyi év múltán is megdicsérnie Szilárdot, mégsem mondhatott mást, mint az igazat:

– Úgy vélem, bármely udvari ifjúval felvehetné a versenyt – válaszolta rövid teketóriázás után. – Nem csupán erős, hanem dolgos is. A gondjaira bízott birtokon jószerivel a két kezével takarította el a romokat, és évek óta fáradhatatlanul építi újjá azt a jobb sorsra érdemes helyet. Ebben magam is támogatom, amennyire tőlem telik. Hogy milyen rátermett harcos, szintén nemegyszer bizonyította. Az a Szilárd, akit egykor a színed elé kísértem, már nem gyerek, felség. Férfivá érett.

Bátor Szilárdnak ekkor tükröződött először valamiféle érzelm az arcán, amióta a terembe lépett. Csohátkozva, kissé tán megilletődve pillantott Lackfira, aki egy lelkesítőnek szánt félmosolyt küldött feléje. Aztán megint a faliszőnyegre meredt, István pedig komoly képpel fordult vissza a királyhoz.

– Felség, öt évvel ezelőtt úgy ítélkeztél, hogy vissza kell térnie apái útjára, és fel kell nőnie a Bátor névhez. Én úgy látom, ez mostanra megtörtént.

– Kiállasz érte? – szegezte neki a kérdést az uralkodó.

A székelyispán habozott.

– Tedd próbára, uram!

– Kiállasz érte? – ismételte meg Károly halkabban, amitől egyúttal szigorúbbnak is hatott a hangja.

– Kiállok érte, hogy már próbára tehető...

– Értem – dűnnyögte a koronás fő elgondolkodva, majd a nem messze álló Nekcseihez fordult. – Te mit gondolsz, Demeter mester?

– A Bátorok sokat segítettek házad felemelkedésében, felséges uram – felelte a tárnokmester. – Hiszem, hogy igaz a mondás, mely szerint a vér nem válik vízzé, az ifjú Szilárd pedig már többször is bizonyította erejét és kitartását. Magam sem tanácsolhatok mást, mint Lackfi mester: tedd őt próbára, felség!

– Talán próbára is teszem – dörmögte szinte csak magának az uralkodó, aztán újfent Szilárd felé fordulva kérdezte: – Van-e kedvesed, fiam?

A kérdés úgy érte az ifjút, mint egy váratlan ökölcsapás a gyomrába. Minden lélekjelenlétére szüksége volt ahhoz, hogy továbbra is mélyen elrejtse az érzelmeit. Ez majdnem tökéletesen sikerült neki, éppen csak az arca rándult meg a jobb szeme alatt.

– Nincs, kegyelmes úr – felelte fakó hangon.

– Nincs? – vonta fel szemöldökét a király. – Erős vagy, fiatal, rátermett, az arcod vonásai sem kellemetlenek. Benne vagy már a korban, és a híred sem utolsó. Hát nem akad egy szemrevaló menyecske szerte Magyarhonban, aki a mátkád lehetne?

– Bizonyosan akad, felség, csak még nem leltünk egymásra. Meg aztán, amennyi munkát követel a birtok rendbetétele, nincs nekem se időm, se gondolatom a széptevésre.

Szilárdnak eszébe jutottak azok a kikapós, lenge erkölcsű leányok, akiket az ország különféle piacain csábított el röpke pásztorórákra. Mikor is volt az? Hány száz esztendeje? Még Klára előtt...

Na és az olcsó dubicai ringyók, akik időről időre könnyítettek a terhén, gyorsan és lélektelenül, minden érzelmet mellőzve? Se nevük, se arcuk nem volt Szilárd számára, aki minden egyes alkalom után mocskosnak érezte magát, és nyomasztó szégyenérzet töltötte el, mintha beszennyezte volna a lelkét, Klára emlékével együtt. Ahhoz meg, hogy mindezt lemossa, esetenként elég sok borra vagy söritalra volt szükség, amitől ugyancsak mocskosnak érezte a lelkét, tehát végső soron semmit sem segített rajta az egész. Úgy döntött, ezekről inkább egy szót sem szól.

Vannak dolgok, amikhez még egy királynak sincs semmi köze.

– Egyszer azért majd csak szeretnél családot alapítani, nemde? – folytatta Károly atyáskodva. – Jegyezd

meg jól, fiam: lehetsz bármekkora úr, felhalmozhatsz akár tengernyi vagyont, az egész egy fabatkát sem ér, ha nincs kire ráhagynod. Fontos, hogy a vér és a név akkor is tovább éljen, amikor az emberből már csak hamu és por marad. Hamu és por...

A király láthatóan elábrándozott, már nem is először az aznapi kihallgatáson. Palkó figyelmeztetése, miszerint Károly mogorván viselkedhet, teljesen alapatlannak bizonyult. Aznap a fellegvár trónusán egy megfáradt ember ült, aki már megette a kenyere javát, és aki régi emlékeiben elmerülve osztogatja bölcs – bár Szilárd szemében ósdi, sőt bosszantó – tanácsait a nála fiatalabbaknak.

Nekcsei Demeter a szemöldökét ráncolta: az utóbbi egy-két évben egyre sűrűbben látta ilyennek a királyt, és ez aggasztotta. A kissé távolabb álló tárnokmester még inkább elfordult a többiektől, ráhajolva fontos irataira, igyekeztén elrejtteni aggodalmát és nemtetszését, remélve, hogy érzelmei nem ülnek ki az arcára. Ő sem tagadhatta volna, mennyi minden megváltozott az udvarban. Az utóbbi időben például már nem jelentett neki gondot, hogy a folyosókon haladva lépést tudjon tartani Károllyal – habár azt sosem gondolta volna, hogy egyszer majd visszasírja azokat az időket, amikor úgy kellett loholnia a király után, ha valamit meg akart vele beszélni. Egy biztos: az akkori Károly nem merengett ennyit életről, halálról és más efféle kérdésekről, neki legalábbis nem rémlett ilyesmi.

– De hát fiatal vagy, ráérsz még feleséget választani magadnak – fejezte be az uralkodó Szilárd kioktatását, majd végre a lényegre tért. – Valójában nem azért kérettelek magamhoz, hogy az élet dolgairól disputáljunk. Mint ígértem, két év múlva határozok az örökséged és további sorsod felől. Addig sem hagyhatlak azonban üres kézzel távozni. Hűséged, erőd és tetteid okán már rég megérdemelted volna... Demeter mester! – szakította félbe saját magát, türelmetlenül intve legbizalmasabb emberének. – Az okiratot!

– Máris, felség – lépett közelebb az idős tárnokmester, kezében egy szépen szövegezett pergamennel, melynek alján a király vörös pecsétje díszlett.

– E naptól fogva udvari ifjú vagy, Bátor Szilárd – állt fel a birodalom ura –, s mint ilyen, kíséretem tagja. Megilletnek ugyanazon alapvető kiváltságok, mint a többi udvari ifjat, és lehetőséged nyílik személyesen bizonyítani rátermettségedet.

Szilárd, kissé zavartan, ismét fél térdre ereszkedett, Károly pedig megérintette a feje búbját, mintha atyai áldásban részesítené.

– Higgy Istenben, légy hűséggel királyod iránt, és méltó jutalmad nem marad el.

Aulae regiae iuvenis – udvari ifjú, a királyi udvar fegyvernöke. Szilárd hátán borzongás hullámzott végig. Három esztendeje már várományosa volt ennek a címnek, akkor azonban a tragédia miatt elmaradt a lovagok és az egyéb udvari kiváltságosok avatása. Az

is igaz, hogy azóta sokan úgy tekintettek rá, mintha már felavatott fegyvernök lenne, a hadjáratok során is előkelő helyen lovagolhatott, hivatalosan mégsem erősítették meg a pozícióját, nem kapott róla pecsétetes okiratot – egészen mostanáig.

Beleszédült a gondolatba, milyen hirtelen történt meg, amire tulajdonképpen nem is számított – olyannyira nem, hogy azt sem tudta, mit kellene mondania, hogyan illene fogadnia ezt a kegyet. Az első gondolata az volt, hogy Péter bizonyára rettentő büszke lesz rá. Szeme sarkából látta elpirulni Lackfi Istvánt. Nocsak! A gyámapját is elöntötték volna az érzelmek?

– Köszönöm, felséges uram! – nyögte ki végre lehajtott fővel, bár köszörülnie kellett a torkát, hogy szavai tisztán és érthetően jussanak Károly fülébe. Roppant felkészületlennek, butának érezte magát ebben a helyzetben, végül azért mégis sikerült rátalálnia a megfelelő szavakra. – Legjobb tudásom szerint szolgálok majd, ahogy atyám is tette, és ahogy nevelőimtől tanultam. – Vetett egy gyors oldalpillantást Lackfira, kíváncsi lett volna, gyámapja tudja-e, hogy rá is érti ezt, nem csak Péterre, de a férfi arcáról semmit sem tudott leolvasni. – Minden örömmel azon leszek, hogy ne hozzak szégyent feljebbvalóimra és a családom nevére.

Amikor a király újabb intésére felállt, Nekcsei átnyújtotta neki a kinevezését szentesítő oklevelet. Szilárd majdnem összegyűrte, olyan görcsösen ragadta meg.

Csak nyugalom – üzenté a tárnokmester tekintete.
Jó helyen vagy, barátok között...

– Egyelőre úgy kívánjuk, hogy Visegrádon maradj, Lackfi mester házában – szólt Károly. – Van, aki távollétedben felügyelje a dubicai birtokot?

– Van, felség...

– Remek. Úgy hát egyelőre nincs más dolgod, mint várni. Hamarosan feladatot kapsz, állj tehát készen, hogy ha üzenünk érted, haladéktalanul tudj cselekedni... vagy akár azonnal útra kelni. Nem feledkezünk meg rólad, ifjú Bátor Szilárd.